

عنوان مقاله:

کشف دلالت های اجتماعی سیاسی سوره نمل با روش تحلیل محتوای کیفی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های قرآنی، دوره 24، شماره 90 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

غلامرضا بهروزی لک - استاد دانشگاه باقرالعلوم(ع)

حسین میرچراغ خانی - دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه باقرالعلوم(ع)

خلاصه مقاله:

تحلیل محتوای کیفی از جمله روش هایی است که قابلیت استنتاج مباحث جدید از قرآن را فراهم می کند. در این مقاله سوره نمل با روش تحلیل مضمون که یکی از شیوه های تحلیل محتوای کیفی است، بررسی و تبیین گردید. در این تحلیل آیاتی که از انسجام مفهومی و معنای خاصی برخوردار بودند، به وسیله نرم افزار MAXQDA در شبکه مضامین تجزیه و تحلیل گردید. هدف از این اقدام، دستیابی به دلالت های اجتماعی سیاسی سوره مبارکه نمل است. در نهایت با به دست آوردن چهل مضمون پایه از آیات مورد نظر، دوازده مضمون سازمان دهنده ساخته شد که عبارت اند از: سرکشی دشمن قدرتمند، نزاع دائمی حق و باطل، توطئه و تهدید دائمی دشمن، نیازمندی سازماندهی حق به قدرت، شناخت نقاط قوت و ضعف، بسیج تمام منابع قدرت، شایستگی رهبر، ضرورت مانور قدرت، یقین به عنایت خدا نسبت به جبهه حق، یقین به نابودی ظلم و باطل، علم و دانش به مثابه قدرت، توجه به آثار جانبی قدرت. در گام بعدی مضامین مذکور به سه مضمون فراگیر ضرورت کسب قدرت برای گسترش حق، دانش استفاده از قدرت برای گسترش حق و شناخت شوونات حق و قدرت تبدیل گردید. در پایان این نتیجه محقق گردید که مضمون نهایی سوره نمل عبارت است از ضرورت کسب قدرت علمی و اجتماعی برای گسترش حقایق دینی در جامعه بشری.

کلمات کلیدی:

قرآن، نمل، تحلیل محتوا، اجتماعی، سیاسی، حق، قدرت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/955863>

